

SZABADSÁG

A legrégibb és legnagyobb magyar lap Amerikában. — Megjelenik minden nap

Beolvadt lapok: Magyar Híradó, Magyarok Collaga, Esti Újság, Amerikai Hírlap, Magyar Napilap, Magyar Hírmondó, Californai Magyar Farmer

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily

NO. 211. SZÁM.

HARMONOGYEDIK ÉVFOLYAM

Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, hétfő, 1922 szeptember 11.

THIRTY-FIRST YEAR

EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT

Tárgyalnak a németek a belgákkal

Kedden tárgyalások indultak meg a német kincstári jegyek kibocsátására.

BIZAKODNAK A BELGÁK.

A biztosítékokon fordul meg a tárgyalások sorsa.

BERLIN, szept. 8. — A belga pénzügyi szakértők és a német kormány megbízottai között kedden tevékeny tárgyalások kezdődtek. A tárgyalások célja az a német kincstári jegyek kibocsátása, amelyek a német kormány kétszáz füzeteinek helyett tartoznak átadni Belgiumnak a jövételi bizottság legutóbbi határozata alapján.

Egyelőre lehetetlen bármiféle jóslásba is belebeácsolni arra vonatkozólag, hogy a német kormány tudja-e teljesíteni azokat a biztosítékokat, amelyeket Belgium követel tőle. Mégis Bemelmans belga megbízott bizakodóan, hogy elfogadható megoldásra fognak jutni a tárgyalások folyamán.

A belga megbízott ezt a megítélését két körülménnyel is támogatja. Az egyik az, hogy a jövételi bizottság döntésével elsősorban időt akart nyerni. A másik pedig az, hogy egy kedvező megoldás a jövő nemzetközi konferencián olyan léggömb teremthet meg, amelyben végre megszülethetik a jövételi kérdések várva-várt végső megoldása.

Dr. Hermes német pénzügyminiszternek kétoldaltól jövő követelésekkel kell számolnia. Egyrészt meg kell jelenítenie a belga feltételeknek és másrészt helyi kell állania a német kormány többi tagja és a német ipar és kereskedelem vezetői előtt, bármilyen is legyenek Belgium kívánásai a garanciákra vonatkozólag.

A német hivatalos és birodalmi bankkörök ismételt kifejezést adnak régebbi elhatározásuknak, hogy a birodalmi bank irányítását az ország határain belül megtartsák. Ezzel szemben semmit sem árulnak el az azokból a terveikből, hogy ehelyett micsoda biztosítékokat akarnak nyújtani a belga kormányknak.

Ünnepelték a csehek új hajóját

Befutott az amerikai kikötőbe a csehszlovák köztársaság első kereskedelmi hajója.

A CSEHEK TERVEI.

Nagy deputáció fogadta az első csehszlovák hajót.

PROVIDENCE, R. I., szept. 8. — Tegnap futott be az itteni kikötőbe a csehszlovák köztársaság első teherzárt hajója, a Legie. Ebből az alkalmából kivonultak a kikötőbe a város, az állam és a kereskedelmi kamara megbízottai, akik annak rendje-módja szerint üdvözölték a hajót, tisztelték a legénységét. A Legie határozottan a tengerészeti építés felé mutat, amelynek megépítését az amerikai kormány támogatja. A hajó tulajdonosa.

A hajó megérkezése alkalmából a többi között a következők voltak a kikötőben: Dr. Alois Stangler, a csehszlovák köztársaság kereskedelmi megbízottja az Egyesült Államokban, Dr. B. Prusik new yorki cseh konzul, Dr. Ch. Neuhert cseh alkonzul, John Loebel, a csehszlovák légügyi new yorki bankjának megbízottja. Ez a bank a hajó tulajdonosa. A csehszlovák köztársaság azzal a tervvel foglalkozik, hogy egy nagy kereskedelmi tengerészeti építést fel. Abban reménykednek, hogy ilyenkor meg lehet majd érteni a kereskedelmi kapcsolatot az új köztársaság és az Egyesült Államok között.

George Sutherland a Clarke bíró utóda

Harding elnök a volt utahi szenátort nevezte ki a szövetségi főtörvényszék bírói székébe.

John H. Clarke bíró lemondása folytán megüresedett az szövetségi legfelsőbb bírósági bírói állásra Harding elnök George Sutherland volt szenátort és jelenleg washingtoni gyakorló ügyvédet nevezte ki, aki az állását szeptember 18-án foglalja el, amikor a Clarke bíró lemondása hatályba lép.

SOUTHERLAND, A BÍRÓ.

Az utahi George Sutherland személyében legelőször joggal, jogbölcsésze viszi a maga nagy tapasztalatait a legfelsőbb bíróság bírói székébe. A szenátus ama rég megszokott szokása, hogy az új bírókat a jelen esetben sem változtat meg, azonban ennek semmi befolyása sem volt arra az egyhangú lelkesedésre, amely

lyel Harding elnök kinevezését a sajtó és a közönség fogadta. Az új bíró rátermett.

Sége és képességei felől a kétségnél legkevesebb árnyék sem merült fel.

Mr. Sutherland nagy alkotmányjogi, talán egyike az elő legnagyobbakkal. Noha Angliában született, a nevelése tisztán amerikai volt. Aki először az Egyesült Államok szenátusában, azaz a szövetségi ügyvédi kamara elnöki székében, vagy más tudós testület előtt elmondott beszédeit, nyomban látja a gondolatának mélységét, a kifejezésének tisztaságát, az amerikai elveinek legtisztább felfogását.

Válaszul csak a körülményeknek furcsa véletlen jötték az, hogy a "Constitutional Powers and World Affairs" (Az alkotmányos hatalom és a világhatalom) című és a világhatalom címe alatt megjelent könyve az az előadó, aki, mint a hírek mondják, azért hagyta el a helyét, hogy az energiáját és a tudását arra fordítsa, hogy a honfitársait a népiállamban elfoglalt állásukat megváltoztatására rábírja.

RENDŐRK VÉRES HARCA A PALÍNKA BANDITÁIVAL.

PITTSBURGH, szept. 8. — Szeszlovjakok tegnap ki akarták rabolni a fairoaksi szövetségi italkartárt. Az örök és az amerikai rendőrök rajtuköttek. Hare fejlődött ki, amelynek üvében ketten megsebesítettek. A rablók két csapatban mentek be a raktárba. Az egyik csapatnak sikerült tizenkét hordó palínkával elmenekülnie. A másik csapat már hét hordó palínkát rárakott a truckra, amikor a rendőrség odaérkezett. A lövöldözés hevében egy golyó a lábán megsebesítette Noland amerikai rendőrkapitányt és megsebesült az egyik truck vezetője is.

AZ AMERIKAI-NÉMET BIZOTTSÁG ÚJ TAGJA.

WASHINGTON, szept. 8. — Az amerikai-német kártérítési bizottságba, amelynek vezetője Harding elnök nemrég Day szövetségi felsőbb bírósági bíró nevezte ki, a német kormány Dr. Kisselbach hamburgi ügyvédet jelölté. Dr. Kisselbach hírneves ügyvéd, aki annak idején az angol bíróságok előtt is sokszor tárgyal.

EGY POSTAREPÜLŐNEK VÉGZETES BALESETE.

INDIANAPOLIS, szept. 8. — Walter J. Smith, az egyik szövetségi postarepülőgép vezetője, amikor felszállt, hogy a postát Cleveland felé továbbítsa, a gépével hirtelen lezuhant és rendkívül súlyos sérüléseket szenvedett. A Methodist kórházba szállították, ahol nem bíznák a felépülésén. Sok ezer ember látta a rémes jelenetet. Smith már egy óra óta folytat repüléseket a postával Cleveland és Chicago között.

A LÉGHAJÓVERSENYT EGY BELGA NYERTE MEG.

GENF, szept. 8. — Ernest De Myster belga hadnagyot ma hivatalosan is a nemrég lefolyt Gordon-Bennett léghajóverseny első díja hivatalos nyertesnek jelentették ki. A második díjat az amerikai Honeywell kapitány, míg a harmadikat a francia Maurice Bienaimé kapta.

IGAZOLTA A VIZSGALAT A VADOLT KONZULOKAT.

WASHINGTON, szept. 8. — A külügyminisztérium által lefolytatott vizsgálat minden tekintetben igazolta az angolok által a működéstől eltávolított Slater new castle-i amerikai konzulnak és Tyler alkonzulnak működését. Az angol kormány tudvalevően azzal vádolta őket, hogy az amerikai hajótársaságok érdekében meg nem engedett propagandát fejtenek ki.

AZ A. F. OF LABOR VÉGREHAJTÓ-BIZOTTSÁGÁNAK NÉZETE AZ ÁLTALÁNOS SZTRAJK KÉRDÉSÉRŐL

Gompers szerint a végrehajtó bizottság olyan határozatot fog hozni, amelyet a lelkiismerettel össze lehet egyeztetni.

ÚJABB TANÁCSKOZÁSOK.

A vasúttársaságok megbízottainak és a sztrájkvezetőknek konferenciája.

WASHINGTON, D. C., szept. 8. — Azok a tárgyalások, amelyek a sztrájkolvasatások megbízottai és a vasúttársaságok megbízottai folytatnak egymással, körülbelül nyolcvan ezer mérföldnyi hosszúságú vasútvonalakat érintenek. A tárgyalások három napig tartanak, a mikor aztán csakugyan el kell dölnie annak, vajjon a békát hangoztató híreknek volt-e alapjuk vagy sem.

A kormánykörök a nap folyamán értesülést szereztek a tárgyalások részleteiről. A legutóbbi békemozgatások legérdekesebb pontjai a következők: 1. A legutóbbi déli vasúttársaság, kivéve a Norfolk and Western, a Chesapeake and Ohio és a Southern Railway, képviselteti magát a tárgyalásokon.

2. Az északi vasúttársaságok közül a New York Central hajlandó figyelembe venni a békeajánlatot, de határozott véleményét ebben a kérdésben még nem juttatott kifejezésre.

3. A békéttárgyalások alapja majdnem ugyanaz az álláspont, amelyet nemrégiben Daniel Willard, a Baltimore and Ohio elnöke hangoztatott.

4. Mindazok a vasúttársaságok, amelyeknek képviselői meg egyezsere tudnak jutni a sztrájkolók megbízottaihoz, ugyanezek az elvet vallják, hogy a sztrájkolókra október elséjére vissza kell térniük munkakörübe.

Willard és Jewell.

Ha a tárgyalások eredményre vezetnek, az érdem elsősorban Willardé, a Baltimore és Ohio vasúttársaság elnöké és Jewellé, aki a sztrájkoló vasutasok vezére.

Mind a két ember a tőle telhető módon arra törekszik, hogy a békát mennél előbb meg lehessen teremteni. Az érdekes az, hogy egy ideig Willard képviselte a legradikálisabb, a legellenzékibb frakciót a vasutvezérek sorában, viszont Jewell volt az a sztrájkvezetők sorában, aki a megalkuvás nélküli politikát hangoztatta.

Az a körülmény, hogy éppen az a két ember igyekszik minden erejével a békát megteremteni, arra enged következtetni,

SIKETNÉMA EMBERNEK TITOKZATOS HALÁLESETE.

WILLOUGHBY, O., szept. 8. — A megye hatóságai vizsgálat tárgyává tették az 56 éves Gustav Tessmer halálának körülményeit, akinek felakasztott hulláját nem messze innen egy istállóban találták meg. A süketnéma Tessmer a Baldwin farmon dolgozott. Legutóbb szeptember este hat órákor látták. Először a nővérénél, a clevelandi Mrs. Schulzánál tett látogatást. A nővére szerint Tessmer állandóan övet hordott magán és abban mindig jókora összeg pénz volt. Azt hiszik, hogy rablójelöltségnek esett áldozatul.

Hardingné betegsége veszélyes

Az elnök feleségét már évek óta gyötörte a vese medencegyulladás.

ÚJABB KOMPLIKÁCIÓ.

Az orvosok szerint a felépülése nincs biztosítva.

WASHINGTON, szept. 8. — Mrs. Harding, az elnök felesége nagybetegesen fokozik a Fehér Házban. Az állapota nagyon aggrastó ugyannyira, hogy a háziorvosának, Dr. Sawyernek legutolsó bulletinje szerint a felgyógyulását sem veszik biztosra. Az elnök nevének betegsége tulajdonképpen komplikációja egy régi vesebajának, vese medencegyulladásának, amely már 1913 óta gyötéri, amikor is egy operáción kellett keresztül mennie és gyomorrotánsnak, amelyet mostanában szerzett.

Az elmúlt vasárnap lett rosszul a Mayflower elnöki yacht-on. Eleinte azt hitték, hogy csak kisebbfokú gyomorrotásról lehet szó, azonban a baj később nagyon is komplikálódott. Azután — jobbra fordult az állapota, ugye, hogy azt hitték, túl van a veszélyen, ámde megint visszajött és azóta veszélyes az állapota.

A jelen pillanatban négy orvos tart konziliumot az ágya mellett, míg egy ötödik hírneves orvos utban van a betegágyhoz Rochesterből, Minn. Az este kilenc órákor kiadott orvosi bulletin szerint a csütörtökön beállott komplikációk rendkívül veszélyesek teszik az állapotát, olyannyira, hogy a felépülését biztosra nem veszik az orvosok.

A kormánytisztviselők, előkelőségek állandóan érdeklődnek az elnöknek horgolyt íránt és állandóan hozza a posta és táviró a vidéki érdeklődőket is. Harding elnök maga minden körfunkciót, a fogadást lemondott és az idejét, amikor csak tudja, a beteg feleségének oldalán mellette tölti el.

Amerika segítése a keleten

Az Egyesült Államok segítő bizottsága tízezer embert táplál Törökországban.

NAGY SEGÍTSÉG.

Megoldják az orosz menekültek problémáját.

LONDON, szept. 8. — Az American Relief Administration londoni irodájának jelentése szerint az orosz menekültek problémáját Konstantinápolyban magyarszerien elintézték, dacára annak, hogy annak idején Earl of Balfour ezt a kérdést elintézetlennek tartotta. Állandóan tízezer embert táplál az American Relief Administration Konstantinápolyban és ugyannyinak a lakásáról gondoskodik.

Ez azonban csak egy volt elérhető, hogy a Nemzetek Ligájához tartozó nemzetek aláírták azt a harmincezer font sterlingről szóló jóhatálást, ami ehhez kellett. Ez a pénz azonban nem elég. Az American Relief Administration száz ezer dollárt adott erre a célra a Laura Spellman Rockefeller Foundationból is. Ugyanígy ötvenezer dollárral járult hozzá a nagyszerű munkához a Y. M. C. A. is.

Az orosz menekülteket Magyarország, Jugoszlávia és Bulgária között fogják felosztani később — ezek az országok kijelentették, hogy hajlandók a menekülteket magukba olvasztani.

A KIS-ÁZSIAI ÚJ VESZEDELEM

Az amerikai flotta Smyrna alá érkezett. — Éhínség és járványok fenyegetik a várost. — A török lovasság a Smyrnát körülvevő dombokon áll. — Európa-ellenes fanatizmus vett erőt Ázsia mohamedán lakosságán.

KONSTANTINÁPOLY, szept. 8. — Amerikai hadihajók érkeztek Smyrna alá s megtették a szükséges lépéseket, hogy megvédjék az Egyesült Államok polgárainak életét és vagyonbiztonságát. Az amerikai flotta a tengeri front egy nagy részének ellenőrzését a kezébe vette. A legénység 50-50 emberből álló osztagai készenlétben vannak, hogy szükség esetén fegyverekkel és géppuskákkal partraszálljanak s ellálják a város tengerhez vezető utait.

Smyrna helyzete repülési válságos. A felbomlásban viszonyulni görög csapatokkal együtt 200.000 görög és örmény menekült is szökött a városba, ahol teljes rúszvar és járványos betegségek uralkodnak.

Bristol admirális amerikai segítő bizottságot szervezett, hogy meg tudjon küzdeni a segélyezés borzalmas problémájával. A bizottság a kis-ázsiai amerikai segítő bizottságból és az amerikai Vörös Keresztből áll. Sürgős távirati kérések mentek Konstantinápolyba élelemért.

A bizottság rögtön megette a kezdeményező lépéseket az éhínség és a járványok fenyegető terjedésének elhárítására. Hatvan amerikai állampolgár, akik a városban maradtak, tegnap egy gyűlésen 15.000 dolláros alapot írtak alá maguk között. De pénz nem segítette a helyzetet. A várost elválták természetes élelmiszereikről. A környező falvak lángtengerben állanak s csak a tengerrel lehet és kell segítséget nyújtani a lehető legnagyobb gyorsasággal.

A harezússzatban tartózkodó amerikai polgárok veszedelmének híre alaplatannak bizonyult. Ezek az amerikaiak: Dr. és Mrs. William Doid Montclairből, Miss Irene Gaylord Worcester, Mass.-ből és Byron M. Moore Haworth, N. Y.-ből, akik az örmény árvaik segítő munkáját végzők török területen. A legutóbbi hírek szerint mindnyájan biztonságban vannak Konstantinápolyban a török hadi front mögött. Ez a török hadi front feltartóztatlanul 150 mérfölddel telt meg 10 nap alatt, lovas előőrsrel a smyrnai dombokon, 20 mérföldnyire a város előtt állanak s várják a főerők megérkezését. Más pontokon a török csapatok már elérték az Egei tenger partját.

A teljesen megvert görög hadsereg új fővezérévé Polymenakos tábornokot neveztek ki. A volt fővezér Tricupis tábornagyot a törökök egész veszerkárával együtt elfogták; haszonképpen török kérésre jutott a második görög hadtest parancsnoka és egész veszerkára.

Ez események hatása alatt a görög kormány ma beadta lemondását. Konstantin király Kaloghropoulos-t bízta meg kormányalakítással. Mindinkább megértesznek azok a hírek, amelyek azt állítják, hogy a kijárási elzárás a török győzelem Konstantin újabb elűzésére fogják felhasználni.

Sőt párisi híradások szerint Görögország felajánlotta a Kis-Ázsia kiürítését, ha a törökök fegyverszünetet kötnek vele s Konstantin király már el is mekkelt az országból.

E híreket meg hivatalosan nem erősítették meg, de annyira bizonyos, hogy török hadsereg kihalásának győtes felnyit az utolsó huszonegy órában döntő győzelem aratott s ezzel a háború teljes sikerű befejezését biztosította a maga számára.

A török győzelem hatása a percben meg kiszámíthatatlanok. Egy azonban kétségtelen. Határai messze túlterjednek azon a területen, amelyen csakát csaknem két évig vívták. A diadal híre válságos Európára ellenes fanatizmust váltott ki máris mindasokban a muszlimokban, akik európai hatalmak uralmát állományában élnek. Palesztinában, a Jordánban túl és Mesopotámiában mindezt megmozdult a föld az angolok alatt. Szavahírhöz Jeruzsálemi tudósítások szerint Palesztina a házadás küszöbén áll. Damaszkusban egyre erősödik a nyugtalanság és az egyiptomi nacionalizmus és az egyiptomi "mahdi" sötét szöszölgének kibontásával fenyegetőnek Kairo és Szudan sarkában, Indiába meg

legyen.

Borzalmas repülőgép balesetek

A rutlandi vásártéren négy repülő lelte halálát csütörtökön.

"A REPÜLŐ PAP."

Levegőben esette meg barátját két hét előtt.

RUTLAND, Vt., szept. 8. — A vásártéren lejátszó repülő mutatványoknak négy áldozata van egyszerre. Csütörtökön este Henry A. Smith, a bostoni légkísérlet vezetője elhalt, amikor a lebegőgépéből egy erőnyelű vezérelt halálraest a levegőbe. A repülőgép nem nyúlt ki és Smith holtan zuhant le a vásártér porába.

Négy órával előbb Belwin W. Maynard hadnagy és két társának, Charles Wood-nak, a mechanikusnak repülőgépe zuhant le a vásártérre. A zuhant oly szerencsétlenül történt, hogy Wood és Mionett rögtön meghaltak. Maynard még él, amikor a nézők a szerencsétlenség színhelyére siettek, de meghalt, mielőtt orvosok segítségben részesülhetett volna.

Maynardot úgy ismerték, mint a "repülő papot". 1919-ben világhíre lett szert, amikor megnyerte a New York-San Franciscoi repülőversenyt. Aviatikus tevékenység mellett papi kötelességeit is teljesítette, sőt legutóbb a kétót szentelés módjában kapcsolta össze.

Két héttel ezelőtt L. Wilson Bertrand-val, a híres repülővel és Miss Helen Virginia Lent-vel felrepült a Virginia fölé s a tengerben esette meg őket.

Fényes a brazilai jubileum

Az évforduló alkalmából nagy ünnepségeket rendeztek Rio de Janeiroban.

HARDING ÜDVÖZLETE.

Hughes nyilatkozatot az összes lapok közölték.

RIO DE JANEIRO, szept. 8. — Ágyúgörgés és hatalmas illumináció kíséretében kezdte meg Brazília a fennállása századik évfordulójának alkalmával rendezett ünnepségeit. Az Avenida Beira Maron, Rio de Janeiro főutcáján, már az éjféli órákban hatalmas tömeg tolongott s a nemzeti himnusz énekelte. A kikötőkben tartózkodó külföldi hadihajók ágyúval üdvözölték a városot.

Minden lap Hughes amerikai külügyminiszter hosszú nyilatkozatát közölte, amelyben az Egyesült Államok nevében üdvözölte a brazilai köztársaságot. Hughes nyilatkozatában utal arra a barátságára, amely a két ország között fennáll s felidézte a braziliai emlékeztetőben Don Pedron esszár 1876-ban tett látogatását Washingtonban.

WASHINGTON, szept. 8. — Harding elnök a mai nap folyamán kábelt küldött Pessoa brazilai elnöknek, amelyben az Egyesült Államok nevében üdvözölte a brazilai köztársaságot. Hughes nyilatkozatában utal arra a barátságára, amely a két ország között fennáll s felidézte a braziliai emlékeztetőben Don Pedron esszár 1876-ban tett látogatását Washingtonban.

KERESZTUL REPÜLIK A HATALMAS ALPESEKET.

BERN, Svájc, szept. 8. — A zürichi nemzetközi repülési kongresszussal kapcsolatban ma harmenkét repülőgép indult utnak, azzal, hogy körülrepüljék az Alpeket. A vezető egy svájci pilóta. Utána tizennyolc svájci, hat francia, négy csehszlovák és lengyel repülő szállott fel.

LEGENDŐ SZENET KAP HENRY FORD.

CINCINNATI, szept. 8. — Az American Export & Inland Co. elnökének jelentése szerint a Henry Ford képviselője megállapodásra jött létre, melynek értelmében legendő szentet szállítanak a Ford gyárnak, hogy a gyárüzemelés elkerüljön a legylen.

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States

Thirty first year. Published daily by
The Szabadság Printing & Publishing Co.
 (An Ohio Corporation Dr. Andrew Cserna, President; B. K. Cserna, Sec'y-Treas.)

Founded by
 E. T. Kohányi

Editor: DR. ANDREW CSERNA.

Published and Printed at
700-702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
 Telephone: Bell, Main 3536. Guy, Central 1231.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Canadában egész évre: \$4.00; fél évre: \$2.00. — Külföldre: egész évre \$8.00; fél évre: \$4.00. — CLEVELAND VÁROSA ÉS KÖRÜMÉNYEI ÉS CANADA: egész évre: \$4.00; fél évre: \$2.00. — Foreign countries: one year: \$8.00; half year: \$4.00. — Cleveland one year: \$6.00; half year: \$3.00.

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for transmission through the mails as Second Class Matter.

Eastern Office: New York Irodalmi Almat.
 Room 603 Tribune Bldg, 154 Nassau St., New York
 Üzletvezető: Joseph Horváth, Manager.

APRÓPÉNZ

Bombamerénylet.

Budapest, aug. 25.

Ismét egy bomba-merénylet készült nálunk! Csak a szerencsés véletlen gátolta meg, hogy ma nem siratjuk polgártársaink tized, huszát, mert a szakértői vizsgálat megállapította, hogy ha elcsúszt volna a Koháry-utóban talált pokolgép, ugy sokkal nagyobb pusztítást tesz, mint a multkor, az Erzsébetvárosi Körben. Az is bebizonyosodott, hogy itt a jövőviszonyok olyan emberek léteznek, akik ilyen ördöklő szerzőköt meggyőzően hivatásukban tudnak készíteni — és akiknek a legmodernebb robbanó anyagok állnak rendelkezésükre.

Konstatálták ugyanis, hogy a mostani bomba akhoz értő, mondjuk lépezt polotechnikus műve s hogy az anyag, mellyel töltve volt, Németszághól származott. Itt tehát egy egész szervezett val dolgunk, több tucat bandával, melynek bizonyára kihatból céljai vannak. Nem egy bosszualló egyén művelet van itt szó, de valamelyes politikai célok szolgáló partizánváltó, holmi anarchizmus szövegkezelő, amely tömeges kőkossággal rémületet óhajt kelteni a társadalomban. Ez a Koháry-utcai merénylet már nem származott jelekénti gyűlölségből. Hogy őszintén beszéljünk, nem a zsidók ellen volt az irányzó iránnya, mert hisz a Markó-utcai ügyészségi fogház lakói közt sokkal kevesebb az izraelita, mint a keresztény, avagy a Lipótvárosi Körnek tagjai sem mind zsidóak.

Ha a bomba elcsúszt volna, egy összeomló építmény és az áldozatok talán százával felelősek volna a romok alatt és pedig vegyesen, zsidók és keresztények. A szándékolt merénylőknek világosan társadalom-ellenes szándék volt. Mert nem is a munkásság körében kell keresni a tettest, hanem inkább a kommunista frakció rétegeiben, azokban, melyeknek politikai hatalmi céljai azonosak az orosz bolsevistákkal, vagyis Kun Béla társával.

Egy pár nap óta pincészetünk van Budapesten. A vendéglői és kávéházi felszolgáló személyzet most elűzőkkel reggel nem állt munkába. Ma éjjel mondta ki a szakcsereget — meglepetészerűen az általános szünetet. Mután már előzőleg megfenyegették a gazdákat, de a szavakat nem követték: az ékezetek tulajdonosa teljesen kézelelennél állottak szemben a munkásokkal. Így több helyen nem lehetett ebédeztetni. Még olyan előkelő vendéglők, mint a Rákóczi-ut. Pannónia is dében zárva maradt. De csak fél napig tartott a pazuza, mert csütörtök este már valamennyi helyiség kinyitott és zavartalanul folyt az üzlet. A legtöbb női kiszolgálás helyettesítette a férfiakat. Örültek a leányok, hogy ilyen hamarosan jövedelmük munkájához jutnak; mert tudni kell, hogy a pincérek keresete máris megújí a fővárosban az 500-600 napi koronára. A pincérek mindenhol helyben maradtak és az a sztrájk-törés hamarjában véget fog vetni az egész mozgalomnak. A pincérek a gazdákkal tartanak. Belátják ok, hogy az a kívánság, hogy a pincérek meghatározott részt kapjanak a Losungból, lehetetlen. A főnökök nem lehet arra kényszeríteni, hogy ő osztódjanak a jövedelemben az alkalmazottaival, ezeken elszámoljon, nekik ugyan minden kiadását igazolja. Ez a módszer függésbe hozza a vendéglőt a pincérektől. Számítalan veszekedésnek lenne a súllyoka s. b. A józanabb része a pincéreknek belátja a terv kivihetőségét és azért kész megelégedni egy kisebb arányú béremeléssel, melyet a gazdák meg is fognak adni. — Amint hallatszik, holnapután, vasárnapra, a pincérek már ismét munkába fognak állni. Ugyancsak bevezetik békésen, kölcsönös engedelmekkel a vas- és fém-munkások strájkja is, aminek csak mind két félnek gratulálhatunk.

Pázmány Dénes.

VAKMERŐ BANKRABLÓT FOGOTT EL A RENDŐRSÉG.

DAYTON, O., szept. 8. — A rendőrség állítása szerint az egyik itteni burdoszsházban a délután folyamán letartóztatott férfi bevallotta azt, hogy a Dayton Savings & Trust Co. fiókintézetének pénztárnokától délután 3200 dollárt elrabolt. A rabló egyedül ment el a bankba, revolvert fogott a pénztárnosra és arra kényszerítette, hogy több zsebkézpénzt adjon neki. Azután autómobil elugrott.

AMIKOR A KELET ÉS NYUGAT TALÁLKOZIK

Enver egyénisége, miként pályafutása, rejtelmes szövedék az ellenmondásoknak, amelyek azután egy nagy el szintézisében összeolvadtak. Abszolút forradalmár volt, aki ki-méletlenül robbantott, száza-nyeket előlételeket és intézményeket döntött sírba, hogy a kriptából föltámassza és a porba omlott falak kövéből és vákolatából fölépítse azt a nagy és modern Törökországot, amelyben fanatikusnak hitt s amelynek jövőjéért annyit dolgozott. A történelem nyugodtan nevezheti a régi ottomán birodalom sírójának és az intézmények dzsingizkánjának, — vagy az új Törökország romantikus hőségének, akinek utján vakító felragyogások tűndökölnek és akinek pályája hirtelen kiálvások és összeomlások ellébe vezetett. Mondhatod őt, ha görög vagy és szerelmese a Pierré Lotti Stambuljának, vakmerő kalandornak, akinek néme fordulatokat, csak hatra vagy vakra. De aztán más ítéletre köteleznek más tények olyankor, amelyek a nemzeti hőszó tövissel megfűzött mértassá forrák az ő homloka-ra. Ez az Enver bég, aki ké-sőbb bosa lett és hazájának első katonája, a szultán veje, a saját ideológiai rögzésének az a vak rabja, aki lebontotta a régi rendszert és odahaza il-dozta a nemzeti konzervatív-kelet: nem volt pacifista és semmi sem állt tőle távolabb, mint a csüggedésnek hirdetése, mint az alázatos megnyugvás a kizsármolás, amely szemre-benés nélkül türi világok és orszá-gok romlását.

Enver megbukatta a tizen-kilencedik század legvéreng-zőbb despotáját, II. Abdul Hamid szultánt. Utat tört az utjórók uralom számára, a melynek valamennyi hőszó és panamistáját az ő naiv katonai erélye szigetette a nyeregbe. Általa — lettek nagy em-berek Dsavid nagy, Talaat baka, Mahmud Sefket s. b., a kiknek egyrésze az ország és a haladás klubjában valóban a forradalom rohamcsapatát ál-kotta. Másrésze azonban a ra-dikális eszmésmarával fogva-jának pompás színtámaszt adta-között az új rendszerhez, a melyben hatalmaskodhatott és kereshetett.

Enver meg akarta nyitni az ótörök birodalom véredényét, hogy a modern demokrácia vér átömlesztésével feltrisszálja azt, de az új eszmék vérséppjeiben a rothadásnak és az enyészé-nek miamázi is átfolytak a régi szervezete, sőt a korrupció és a panama verbjának csirái is. Alig hogy Abdul Hamidot száműzte s alig ült össze az el-

Huzsonhárom év óta kezelem az amerikai magyarok pénzküldeményét és betéteit.

Bankházam nagy intenzitással fejlődött az évek folyamán, de ma is az a legnagyobb örömem, hogy ezer és ezer magyar engem nevez a legjobb barátjának. Ennél nagyobb kitüntetés nem érhet egyszerű polgár embert.

Kiss Emil Bankháza
 133 SECOND AVENUE, NEW YORK, N. Y.

A M. Kir. Államvasutak Nemeztörvényrendjének kitérője.
 A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank kitérője.

THURSTON IS HIVE LETT

Éljen a spirítizmus.

Howard Thurston, nagyon nevezetes férfi. Ugy hívja magát, hogy "bűvész és lélek-buvár." Mivel úgy szeri nagyon jól ismeri őt Amerikában azok, akik a kultúra fel-ponjátja a vaudeville színpa-don látják, onnét várják és onnét kapják. Thurston, a bű-vész és lélekbuvár nagyszerű reprezentánsa ennek a mű-vad-nak.

De ne bántuk őt — ő ma-ga nagyon komolyan veszi a hivatását és őt is nagyon ko-molyan vessük.

Thurston, a saját bevallása szerint, eddig csak nevével azokon a spirítuális históriá-kon; amiket a tulvilággal kap-colatban Sir Conan Doyle és Sir Oliver Lodge az emberek tudomására hoztak. Thurston, a lélekbuvár eddig csak ne-vetett ezeken, annyira komikus-nak, lehetetlennek hatott szem-nek ezeknek az uraknak a hit-e és tudománya.

Thurston azonban, úgy lát-szik, méltányos ember, ennek következtében elkezdett köré-sben foglalkozni ezzel a kérdé-sel. Ő most szenációs kijelentéssel fordult az emberiséghez.

— Ait hiszem — mondotta legutóbb — hogy Sir Oliver Lodge és Sir Conan Doyle fel-fogásban mégis csak van valami, ami — kézzelfogható.

Ami egy bűvész részéről mégis csak nagy elismerés.

Talán mondanunk se kell, hogy Thurstonnak ez a kor-szakalokból kijelentését a lapok bőven és hosszan kommentál-ják.

Bővebben foglalkoztam ezzel a kérdéssel az utóbbi időben, kísérleteket hajtottam végre és ezek a kísérletek meggyőztek engem arról, hogy ugyilátszik mégis csak van va-lami tulvilági hatalom. Ez en-nek a hatalomnak vannak megnyilvánulásai, a melyek ugyekzenek velünk, élőkkel, va-lami összekötő kapcsolatban áll-nak.

— Voltak kísérleteim, amelyek alatt a lehető leghatáro-zottabban éretem, hogy ez a földöntúli hatalom valószínűleg vállon ragadott. Éretem, hogy valamit közölni akar velem, illetőleg rajtam keresztül a többi emberrel. Furcsa és megdöbbentő érzés volt ez.

Ami pedig ezekben a ki-sérletekben a legérdekesebb, az, hogy semmiféle régi, megszokott (metódust nem követ-tem. Van egy készülékem, egy szeméridiósnak nevezett készü-lék, ezt magam találtam ki, magam konstruáltam meg, ennek a következtével ügykeszem a tulvilágjal érintkezni és az eddigi eredményeim ennek a készületnek köszönhetőek.

— Persze, vannak pontok, ahol teljesen elváltam a köz-nyelvtől. Doyppelval és Lodgeval, vagy Hyslopval. Nekem valaki azt hiszgye, hogy teljesen ezeknek az uraknak a befolyása alatt állok.

Oh dehogy — ki merné ezt Thurstonról feltételezni, hogy ő olyan gyorsan alávesse ma-gát ezen urak véleményének. Egyelőre ez is elég a reklám szempontjából. A szezon ide-átova teljes erővel megindul, tehát kell egy kis Airpárió szótárról gondoskodni. Ha mindjárt kezdja a derekát a derek Thurston-Conan Doyle és Oliver Lodgek, akkor — nincs tovább. De így: van tovább. Lehet ezen a fi-mán tovább nyargalásni. Las-san-lasban, ha Thurston így fog tovább kísérletezni, kard-csonyra talán késsen tesz: mi-kor már ugyis mindégy a rek-lám szempontjából.

Ha pedig mindez mégis vé-r-segénynek bizonyulna, Thur-ston, a bűvész, kihuz a ha-bátja újabból egy kis dróttá-lan telegrafálást — arról is nagy előadást tartott, meny-nyure hisz abban, hogy memo-riára Marsal léphetünk majd összeköttetésbe a dróttalán táviról utján.

Da hört sich Alles auf!

ALLANDÓAN TANUSKODNI KELL A FEGYENCNEK.

OSSISING, N. Y., szept. 7. — Az itteni Sing-Sing feyház-nak lopásért elítélt, Frank Tay-lor nevű foglyát öt hónap alatt immár tizenegyedzer vizik be New Yorkba, hogy egy bizonyos polgári perben tanuságot te-lgyen. A polgári bíróságoktól ál-landóan kérbeszítik neki az idé-zéseket és más sem tesz, mint ide-oda utazik. A bíróságokat a feyháziságató szerint nem az ál-lam, hanem az illető peres fél fizeti, aki rá, mint tanura hi-vatkozik.

PÉNZKÜLDÉS

általunk legolcsóbb, legbiztosabb, leggyorsabb.

HAJÓJEGYEK KÖZJEGYZŐI ÜGYEK BANKBETÉTEK

American Union Bank

Nemeth János
 ELNÖK

Fouzlet-10 East 22nd St. Fiok-1597 Second Ave
 A bankpártólban New York City Corner 83rd St

Cseh botrány

Koutsky dr. a "Lidove No-viny"-ban cikksorozat ir a cseh hadsereg vezérkarának fő-nökségéről. Fejtekezéseiből az a következtetés vonja le, hogy a vezérkari főnöknek cseknek kell lennie, nem pedig, mint most, franciának. Rámusat arra, hogy Csehszágban a francia tiszteknek tényleges parancsnoki hatalmuk van, míg például Len-gyelországban, csak tanácsadók. Fontosnak tartja azt a megállapítást, hogy az idegen állmpol-gár sohasem vezeghet olyan oda-adó és tökéletes munkát, mint aki otthon, illetőleg nemzetéért dolgozik, sőt egyenesen érdek-összeűkötések keletkezhetnek abból, ha valaki más államnak tesz szolgálatot, mint a melynek hűségét esküdött. Ezután rámu-tat a Csehszág és Franciaor-szág közt fölszerűtlen ellentéte-ke-re.

Egyes nézetelérések egyébként érthető is ott, ahol két szövetséges állam érdekei nem fedik egymást annyira, hogy mind a két állam egyformán fontosnak tartaná ugyanazokat a kérdése-ket. Emlékeztetek azok a nézet-elérések, amelyek Csehszág és Franciaország között Magyar-ország ügyéből merültek fel 1920-ban. Ismeretes, hogy Pa-leologus francia külügyminisz-teri államtitkár a Magyarorszá-g-hoz való közeledést propagálta. Az ő politikai tevékenysége, egy francia folyóirat szerint, egyik oka volt annak, hogy Habsburg Károly azt várta, hogy a fran-ciák támogatni fogják vállalko-zását. Hasonlóan állanak az ügyek Lengyelország dolgában. A cseh-lengyel viszony feszült-ségének legveszedelmesebb ide-jén a francia missziók ott vol-tak mind a két országban. Most utólag felvehető az a kérdés, hogy mi lett volna esetleges konfliktus esetén. A két misszió valamelyike okvetlenül súlyos helyzetbe került volna. Koutsky végül kívánja, hogy Mitterhau-ser francia tábornok, a cseh ve-zérkar főnöke, fontolja meg mindent és vonja le a követ-kezményeket.

BEZARTOK A HÓSÉG MIATT KÉT SO. BENDI ISKOLÁT.

SOUTH BEND, Ind., szept. 8. — Az iskolahatóságok a retentő hőség miatt tegnap haza-bocsátották két itteni iskolának a növendékeit. A hőség 99.1 fok-ra emelkedett. Ennél nagyobb hőség ezidén még a nyár dere-kán sem volt.

A "GOTHLAND" KI-TUNTETÉSE.

A Red Star Line gőzhajója a "Gothland" ismét nagy sikert aratott. A new yorki kikötő hivatali jelentése szerint ez a kintő hajó volt a legbiztosabb hajó, mely eddig a kikötőbe befutott. Nem az első kintőtetés ez, mely a hajót érte és a siker nagy részben fiatal parancsnoknak René Henry Bastin kapitánynak tudható be, aki csak meg-térőnek tűnt azokat a sikereket, melyeket a háború alatt az Egyesült Ál-lamok haditengerészetének szolgá-latában ért el.

A "Gothland", mely a Red Star Line zászlaja alatt csakis harmadik osztályú utasokat visz, azelőtt a White Star Line szolgálatában állt és a tenger arhatokrajának hivlé-kőin és cirádnál még a XV. században is dolgozott. Ha teljes pompájában és szépségében meg-maradt a már építéset ragyogó csodája, de V. Károly császár-nak nem volt érve a művészi szépségek iránt és a művészi fényes bonyolítás a modern hajó-társaság számára, hogy meg-szűntessék a fedélköz utasait és lehetővé tegyék azt, hogy tiszt, különösen és élvezetes utazást bi-toságban maradt a híres Igazság tornya, az Alcazarba, a régi ci-tadella és a Torre de la Voia, az őrtorony, mind csodaszép al-

AZ ALHAMBRA

Granada dicsősége az arab építé-szet nagyszerű emléke. A Vörös vár, a Darro partján pusztulás előtt van. A spanyol szenátus-ban most interpelláció hangzott el, amely elpanaszolta, hogy a nagyszerű műemlék, a világ egyik csodája, ha nem segítene rajta, megsemmisül, elpusz-tul. Tizenhárom évszázaddal e-lelőtt kezdette meg I. Mohamed a vár építését és hétszáz eszten-deje annak, hogy II. Mohamed alatt befejezték a művet, a melynek belső díszítésén, freskóin és cirádnál még a XV. században is dolgoztak. Ha teljes pompájában és szépségében meg-maradt a már építéset ragyogó csodája, de V. Károly császár-nak nem volt érve a művészi szépségek iránt és a művészi fényes bonyolítás a modern hajó-társaság számára, hogy meg-szűntessék a fedélköz utasait és lehetővé tegyék azt, hogy tiszt, különösen és élvezetes utazást bi-toságban maradt a híres Igazság tornya, az Alcazarba, a régi ci-tadella és a Torre de la Voia, az őrtorony, mind csodaszép al-

Pénzküldeménynél az a legfontosabb, hogy gyorsan és pontosan legyenek kifizetve. Mi bebizonyítottuk már, hogy a reánk bízott sürgényi vagy postai pénzküldeményeket mindenkori lehető leglelkisimerebben intenzíven el: gyorsan, pontosan és olcsón.

Forduljon tehát bizalommal hozzánk. Küldje megbízását általunk.

Ruttkay Jenő Bankháza
 106 AVENUE B NEW YORK, N. Y.
 Késél a 7-ik utcához.

ÜZLETAGAK: Sürgényi és Pósti Pénzküldés, Betétek elfoga-dás, Pénzváltás, Hazautazás, Kihonatal, Közjegyzői ügyek.

Haskell, a hadvezér

NAPJAINK a hadviselő napjai, napjaink a katonák napjai és a kései történelem úgy fog megemlékezni rólunk, mint a legvérengzőbb emberekről, akik valaha éltek, akik nem voltak képesek megnyugodni a gazdagságukban, akik embertársaikat a saját zsirjukba akarták fojtani, — míg aztán mindaketten az éhhalál küszöbére érkeztek.

Napjainkat a katonai tudomány jellemzi. De e tudomány nemcsak a hadviselő jártassága jellemzi. Vannak katonák közöttünk, akik a béke nagyszerű munkájának osztályosai, akik előtt nem embertársaik lemeszárítása a legfontosabb feladat, hanem ember-társaik jóvoltja. Ilyen katona például William N. Has-kell ezredes.

William N. Haskell ezredesről a legnagyobb tisz-telet és elismerés hangján kell megemlékezni.

Az ezredes, rövid ideig tartó szabadságon volt az Egyesült Államokban. Orszorozágból jött, ahol a se-gítség nagy munkájának élén állott.

Szinte megmérhetetlen az az eredmény, amelyet Haskell ezredes ezen a téren elért. Akik figyelemmel olvasták a statisztikai kimutatásokat, amelyek ennek az eredménynek részleteit tartalmazzák, azok a maguk egész nagyságában értékelni tudják az amerikai szív áldozatát.

Haskell csak ezredes s bár ez a cím annyira a szí-vehez nőtt a történelem folyamán az amerikai népek, Amerika legnagyobbjait illették ezzel a kitüntető meg-különböztető címmel, Haskell, a katona, a béke vitéz harcosa akár a generális címet is megérdemelné — hadvezér ő, a rekonstrukció hadseregének bátor szívi, nagy tudású hadvezére.

Haskell "generális" nem emberek ellen küzdött. Az éhség és a fertőző betegségek ellen küzdött.

Tíz millió ember állt szemben ezzel a két rettenetes ellenféllel. Es Haskell ezredes, a nagyszerű hadve-zér, elére állott az ő épen olyan bátor, elszánt és tiszta szívi, bár kicsi hadseregének, amely amerikaiakból állt és megküzdött ezzel a rettenetes ellenféllel.

Kétszáz ezer ágyat állítottak fel az ő vezérlete alatt végig Orszorozágon, kétszáz ezer ágyat, ahol azokról gondoskodnak, akik áldozatai lettek a kettős feju Hydrának.

Ezer és ezer tonna élelmiszert, nyersanyagot szállít-tanak Orszorozágra, hogy ennévalója legyen ezeknek az áldozatoknak—gyerekeknek, öregeknek és tehetet-len, különben életerős férfiaknak, nőknek.

Az Egyesült Államok hajlandó ezt az expedíciós hadsereget támogatni a végletekig, — ilyen hadvezér vezénylete alatt.

A Cheka munkája

AZOKNAK a száma, akiket a Cheka rendeletére Orszorozágon kivégeztek, szinte hihetetlen nagy. A kivégezettek számáról most érkezett hivatalos kima-tatás Rigából a London Timeshez. A féltávtalos ki-mutatás arra hivatkozik, hogy a hivatalos bolshevik kimutatás alapján.

A report szerint az összes kivégezettek száma nem kevesebb, mint 1,766,118.

Csacserin Genuában kijelentette, hogy Szoviet-Orszorozágon vallászsabadság van, senkit, különö-nen papokat sohasem háborgatnak hivatásuk teljesíté-sében. S ezt az Orthodox egyház egy kicsikart nyilat-kozatával igyekezett bizonyítani.

Ezzel szemben a fentebb említett hivatalos kima-tatás azt bizonyítja, hogy eddig ezer papot és huszon-nyolc püspököt végeztek ki.

Kivégeztek ezenkívül 8,800 orvosdoktor, 355,520 "egyéb" intellektust" és — de minek pontosan fel-sorolni ezt a véres és égrekiáltó listát?

Ha ennek a kimutatásnak hitelt lehet adni, az any-nyit jelent, hogy naponként átlag ezer embert végez-tek ki, négy esztendőn keresztül.

Vagyis a kommunizmus áldásos uralma alatt, béké-ben, amny ember pusztult el fegyver által Orszorozá-gban, mint ahány francia elesett a világháboruban.

Charles R. Crane, az Egyesült Államok volt kínai követe, aki nemrég tért vissza haza, azt mondja, hogy a terrornak Orszorozágon még egyáltalán nincs vége és ezt a kijelentését tapasztalással bizonyítja: egy éven keresztül tartózkodott Orszorozágon és tanul-mányozta a "viszonyokat".

Áldásos ez a kommunizmus, hiába!

NAGYON SZIVÉRE VETTE AZ ÉKSZERLOPÁST.

NEW YORK, szept. 8. — A detroiti Mrs. Mary Harrison, az anyja "Donnie" Harrison kőrüsléányának, aki tegnap mér-gét vett be, ideérkezett és a leány betegágyához sietett. Mrs. Harrison haza akarja a leányát vinni Detroitba, amint a kór-há-zat elhagyhatja. Az anyja szerint a leány azért esett kétésgbe, mert ismeretlen tettesek ellop-ták az ékszereit.

KÉT OLASZ KATONÁT MEGTAMADTAK A GÖRÖGÖK

RÓMA, szept. 8. — Nagy iz-galmat okozott itt ma az a hír, amely szerint két Konstantiná-polyból visszatérőben volt olasz katonát, amint Pireuszban ki-szálltak, a görög lakosok meg-támadották. Az olasz kormány vizsgálót indított és arra uta-sította az atheni követet, hogy szigorú büntetést és teljes elég-tételt követeljen.

VAKMERŐ BANKRABLÓT FOGOTT EL A RENDŐRSÉG.

DAYTON, O., szept. 8. — A rendőrség állítása szerint az egyik itteni burdoszsházban a délután folyamán letartóztatott férfi bevallotta azt, hogy a Dayton Savings & Trust Co. fiókintézetének pénztárnokától délután 3200 dollárt elrabolt. A rabló egyedül ment el a bankba, revolvert fogott a pénztárnosra és arra kényszerítette, hogy több zsebkézpénzt adjon neki. Azután autómobil elugrott.

PÉNZKÜLDÉS BETÉTEK KÖZJEGYZŐI ÜGYEK

Kiss Emil Bankháza
 133 SECOND AVENUE, NEW YORK, N. Y.

A M. Kir. Államvasutak Nemeztörvényrendjének kitérője.
 A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank kitérője.

Pénzküldeménynél az a legfontosabb, hogy gyorsan és pontosan legyenek kifizetve. Mi bebizonyítottuk már, hogy a reánk bízott sürgényi vagy postai pénzküldeményeket mindenkori lehető leglelkisimerebben intenzíven el: gyorsan, pontosan és olcsón.

Forduljon tehát bizalommal hozzánk. Küldje megbízását általunk.

Ruttkay Jenő Bankháza
 106 AVENUE B NEW YORK, N. Y.
 Késél a 7-ik utcához.

ÜZLETAGAK: Sürgényi és Pósti Pénzküldés, Betétek elfoga-dás, Pénzváltás, Hazautazás, Kihonatal, Közjegyzői ügyek.

Hac bó h

A detekt bódítás

NAO

Színházi a nagy

NEW Y

Longaer-da a szin-zepén á t tgnap huszon-tizenkét reket ker-találtak

Cono-lygész v szálloda Hitebecsi-riusnál. E-gatták me a színház közöshelp

Az épu-kordont a A járók-olyan nagy bogé köny megélysas

Fejvona-way színhá a razzánál dult volt a s

A tazzá-szép eredm-mennyiség hákat, amek két főzők a Eddig meg-tak fe. Ró-be fog köv

Pénz Be

Óriási "d-uralkodik

BERLIN: lmi külföld-lár szegény Szöbükben angol font-de csak a t-árán tudják-e képtel-hető viszi-bank pén-nem tud h-értékeltelen napokban több, mint-bocsátottak és egyéb sz-000,000 már-elegendő va

A bírósá-gyek helyét-mért minden-földi tartoz-zette le.

Ennek az-Berlinben v-szinte lehet-angolok hos-várnak a be-re belátják-telenségét e-nak. Három-nak, míg y-jutath. Elő-lypve az éle-ve kérnek h

Nagy a bankjegyek-csak 10,000-vannak forg-örül ülértől-erősítől kezdve s-zevársárolnak kisebb érté-csának.

A jövőtől-márka erős-sége követke-szálloda utá-csúpnál a t-árfolyamonk. A bankokba-uralkodik. E-tét német-értékység re-erőltető mut-bank tisztv-rohanának a-asztaltól a t

RT&G
 333 Second
 cent
 órág
 az On

KIS HIRDETESEK ARSZABASA.

KERESTETES, MUNKAT KERES, ELLATASZ NYER VAGY... HAZASSAGI HIRDETAS... KIS HIRDETESEK ARSZABASA.

PENNSYLVANIA RAILROAD

keres allando munkara a városban és városon kívülre... Mashinisztákat, kazán-készítőket, carmeneket és segítőket.

MAGYARUL NEMTUDÓ ÉS ANGOLUL BEMONDÓ... BUTOROZOTT SZOBÁK

EGY KULON bekötött butorozott szoba, villany, fűtés... BUTOROZOTT SZOBÁK

A MUNKA ALKALMAT JELENT

egy igazi otthon megszerzésére... A MUNKA ALKALMAT JELENT

JOGI TANACOS

Iroda alapított 1904-ben... JOGI TANACOS

Kováchy M. Andor

ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS... KÓVÁCHY M. ANDOR

CHICAGO IRODAI

1618 Larrabee Street, a North Ave. mellett... CHICAGO IRODAI

SZESZRECEPTET HAMISITOTTAK

Országos prohibíció ellenes összeköttetést fedeztek fel... SZESZRECEPTET HAMISITOTTAK

KERESÜNK allandó munkára BENCH ÉS FLOOR MÓDLISOKAT.

Vasuti költséget harminc napi munka után visszafizetjük... KERESÜNK allandó munkára

THE AMERICAN MALLEABLE CASTINGS CO.

Marion, Ohio... THE AMERICAN MALLEABLE CASTINGS CO.

ELLATÁST NYER

KEY tisztaságos ember lakást... ELLATÁST NYER

OLCSÓBÁGOK

Egy család 4 tagjának nagy... OLCSÓBÁGOK

SAMUEL SILBERGER

Magyar Ügyvéd és Jogtanácsos... SAMUEL SILBERGER

FRANK G. NUNN

TEHETSÉGEK RENDEZŐJE... FRANK G. NUNN

POLACHEK ZOLTAN

Polak nyelvű ügyvéd... POLACHEK ZOLTAN

ERTESESITES

Tisztelettel értesítjük, Connaut... ERTESESITES

SOUTHERN RAILWAY GYAKORLOTT EMBEREKET KERES

A következő helyek vannak ennek a sistemnek üresedésben... SOUTHERN RAILWAY

KINNEY & LEVAN CO.

1375 Euclid Avenue, Cleveland O... KINNEY & LEVAN CO.

LAKAS KERESÉS

IPAROS fiatal ember butorozott... LAKAS KERESÉS

ELADÓ FARMOK

60 AKEROS farm eladó, vagy... ELADÓ FARMOK

H. E. VARGA

ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS... H. E. VARGA

A SZABADSAG IRODAI ÉS KÉPVISELŐI

NEW YORK IRODAI... A SZABADSAG IRODAI

AMERICAN BEAUTY MOSÓGÉP

Hamilton Beach porzívógépek... AMERICAN BEAUTY

ERTESESITES

Tisztelettel értesítjük, Connaut... ERTESESITES

Western Maryland Railway Co.

Cumberland, Md.-ba... Western Maryland Railway Co.

John Králik & Son

ingatlanforgalmi irodája... JOHN KRÁLIK & SON

ELADÓ ÜZLETEK

GROCERY, hús és gyümölcs üzlet... ELADÓ ÜZLETEK

ELADÓ BIRTOKOK MAGYARORSZAGON

ELADÓ BIRTOKOK MAGYARORSZAGON

ELADÓ

Szatmár-Nemetti városban... ELADÓ

ELADÓ AUTOMOBILOK

ELADÓ AUTOMOBILOK

ELADÓ

Szatmár-Nemetti városban... ELADÓ

ELADÓ

Szatmár-Nemetti városban... ELADÓ

BÁNYÁSZOK KÜLÖNÖSEN A VÁROSOKBA SZÉLEDT CSA-LADOSOK.

Itt az alkalom vissza menni a bányához... BÁNYÁSZOK

MUNKAT NYER - NŐ.

ANGOLUL beszélő, referenciákkal rendelkező... MUNKAT NYER - NŐ.

ELADÓ ÜZLETEK

GROCERY, hús és gyümölcs üzlet... ELADÓ ÜZLETEK

ELADÓ

Szatmár-Nemetti városban... ELADÓ

ELADÓ

Szatmár-Nemetti városban... ELADÓ

ELADÓ

Szatmár-Nemetti városban... ELADÓ

ELADÓ

Szatmár-Nemetti városban... ELADÓ

ELADÓ

Szatmár-Nemetti városban... ELADÓ

STAR EMPLOYMENT COMPANY

504 W. SUPERIOR AVE. Cleveland, O. STAR EMPLOYMENT COMPANY

CONSOLIDATION COAL CO.

512 Second Ave. Pittsburgh, Pa. CONSOLIDATION COAL CO.

TARS ALTALANOS DEPARTMENT

storehoz keresek magányos férfit... TARS ALTALANOS DEPARTMENT

ELADÓ HAZAK

OLCSÓBÁG South Brooklynban... ELADÓ HAZAK

ECONOMY CHEVROLET SALES COMPANY

Közvetlen gyári elárúsítók... ECONOMY CHEVROLET SALES COMPANY

ELADÓ

Szatmár-Nemetti városban... ELADÓ

ELADÓ

Szatmár-Nemetti városban... ELADÓ

ELADÓ

Szatmár-Nemetti városban... ELADÓ

Magyar bányászok figyelem! Gyakorlott bányászok, családok... MAGYAR BÁNYÁSZOK FIGYELEM!